

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 27.01.1972, sp. zn. 4 Cz 23/71, ECLI:CZ:NS:1972:4.CZ.23.1971.1

Číslo: 27/1973

Právní věta: Predpokladom uloženia povinnosti uhradiť pomernú časť škody v zmysle ustanovenia § 179 ods. 5 Zák. práce je predovšetkým bezpečné zistenie zodpovednosti pracovníka za škodu, ktorá organizácii vznikla.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 27.01.1972

Spisová značka: 4 Cz 23/71

Číslo rozhodnutí: 27

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Náhrada škody zaměstnancem, Pracovní poměr, Řízení před soudem

Předpisy: 99/1963 Sb. § 6

§ 120

§ 153 40/1964 Sb. § 427

§ 179

§ 428

§ 441 65/1965 Sb. § 172

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 27/1973 sb. rozh.

Predpokladom uloženia povinnosti uhradiť pomernú časť škody v zmysle ustanovenia § 179 ods. 5 Zák. práce je predovšetkým bezpečné zistenie zodpovednosti pracovníka za škodu, ktorá organizácii vznikla.

(Rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 27. 1. 1972, [4 Cz 23/71](#))

Žalující stavebný podnik sa domáhal proti žalovanému náhrady časti škody vzniknutej krádežou 98 liatinových článkov ústredného kúrenia zo stavby v K. Uvádzal v žalobe, že neznámy páchatel' odcudzil tieto články v jednom z dvoch dní, keď strážnu službu vykonával žalovaný a ďalší strážnik J. H., a bol toho názoru, že obaja strážnici zodpovedajú za škodu rovnakým dielom, pričom strážnik J. H. sa medzičasom už zaviazal zaplatiť naňho pripadajúcu časť škody.

Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť a namietal, že počas jeho služby ku krádeži uvádzaných článkov ústredného kúrenia nedošlo.

Okresný súd v Prešove uložil rozsudkom žalovanému zaplatiť žalujúcej organizácii 967 Kčs, t. j. tretinu vzniknutej škody, s odôvodnením, že v strážnej službe na stavbe sa striedali traja členovia závodnej stráže, že sa nedalo zistiť, ktorý z nich škodu spôsobil, a preto bolo treba náhradu rozdeliť medzi všetkých troch rovnakým dielom. V odôvodnení svojho rozsudku poukazoval súd prvého stupňa na ustanovenia § 172 ods. 1 a § 179 ods. 5 Zák. práce.

Najvyšší súd SSR rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, tak, že týmto rozsudkom súdu prvého stupňa, ktorý sa stal právoplatným, bol porušený zákon.

Z odôvodnenia:

Podľa ustanovenia § 172 ods. 1 Zák. práce zodpovedá pracovník organizácii za škodu, ktorú jej spôsobil zavineným porušením povinnosti pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním. Ak zodpovedá organizácii za škodu niekoľko pracovníkov, je každý z nich povinný uhradiť pomernú časť škody podľa miery svojho zavinenia (§ 179 ods. 5 Zák. práce).

Podľa týchto zákonných ustanovení súd prvého stupňa prejednávajúcu vec posudzoval, neuvážil však, či v zistenom skutkovom stave sú podklady pre ich použitie. Zodpovednosť pracovníka za náhradu škody podľa ustanovenia § 172 ods. 1 Zák. práce predpokladá predovšetkým zavinené porušenie povinnosti pracovníka a príčinnú súvislosť medzi touto protiprávnosťou a škodou. Pracovníkovo zavinenie je povinná preukázať organizácia (§ 172 ods. 3 Zák. práce). K pomernej úhrade časti škody podľa miery zavinenia dôjde preto až vtedy, keď je zodpovednosť niekoľkých pracovníkov za škodu bezpečne zistená.

Súd prvého stupňa nezisťoval v rozpore s ustanoveniami § 6 a § 120 ods. 1 O. s. p. skutočný stav veci z hľadiska obsahu aj rozsahu povinnosti žalovaného ako strážnika, najmä vo vzťahu k stráženému objektu a k uloženému materiálu, z hľadiska podmienok strážnej služby (napr. či celý objekt alebo jeho jednotlivé miestnosti boli zamykané) a spôsobu preberania a odovzdávania služby, ako aj z hľadiska kontroly jej výkonu a odhaľovania závad. Súd prvého stupňa sa obmedzil nesprávne iba na vypočutie žalovaného a svedka P. J. a hoci tento svedok potvrdil údaje žalovaného o nedostatkoch v službe strážnika J. H. a ani ďalšie námietky žalovaného neboli vyvrátené, neprihliadol k tejto svedeckej výpovedi, ani nepokračoval v ďalšom zisťovaní a vykonávaní dôkazov. Preto záver súdu prvého stupňa, že sa nedá zistiť, ktorý z členov závodnej stráže zodpovedá žalujúcej organizácii za škodu, bol za týchto okolností predčasný, odhliadnúc od toho, že v prípade opodstatnenosti tohto záveru bolo na mieste žalobu zamietnuť.

Súd prvého stupňa svojím postupom v konaní aj rozhodnutím preto porušil zákon v ustanoveniach § 6, § 120 ods. 1 a § 153 ods. 1 O. s. p. v súvislosti s ustanoveniami § 172 ods. 1 a § 179 ods. 5 Zák. práce.